

The Holy See

PODRÓŻ APOSTOLSKA OJCA ŚWIĘTEGO FRANCISZKA

DO MAROKA

(30-31 MARCA 2019)

SPOTKANIE Z IMIGRANTAM

PRZEMÓWIENIE OJCA ŚWIĘTEGO

Siedzibie diecezjalnej Caritas w Rabacie

Sobota, 30 marca 2019

[Multimedia]

Drodzy przyjaciele,

Cieszę się, że mogę spotkać się z wami podczas mojej wizyty w Królestwie Maroka. Jest to dla mnie ponowna okazja, by wyrazić moją bliskość wobec was wszystkich, a wraz z wami omówienia poważnej rany, która stale rozdziera początki obecnego, dwudziestego pierwszego wieku. Jest to rana wołająca do nieba. Dlatego też nie chcemy, aby naszym słowem były obojętność i milczenie (por. *Wj 3, 7*). Tym bardziej, gdy około 22,5 miliona migrantów żyje jako uchodźcy (por. *Orędzie na Światowy Dzień Pokoju 2018*), nie licząc ofiar handlu ludźmi i nowych form niewolnictwa znajdujących się w rękach organizacji przestępczych. Nikt nie może być obojętny na to cierpienie.

Dziękuję arcybiskupowi Santiago za słowa powitania i za zaangażowanie Kościoła w służbę imigrantom. Dziękuję również Jacksonowi za jego świadectwo. Dziękuję wam wszystkim, imigrantom i członkom stowarzyszeń, które im służą, przybyłym tutaj dziś po południu, aby się spotkać, by umocnić więzi między nami i kontynuować działania na rzecz zapewnienia wszystkim godnych warunków życia. I dziękuję dzieciom! One są nadzieją. O nie musimy walczyć, o nie. One mają prawo, prawo do życia, prawo do godności. Walczmy o nie. Wszyscy jesteśmy wezwani, aby odpowiedzieć na liczne wyzwania, jakie stawia współczesna migracja, z wielkodusznością, skwapliwie, mądrze i dalekowzrocznie, każdy według swoich możliwości (por. *Orędzie na*

Światowy Dzień Migrantów i Uchodźców 2018).

Kilka miesięcy temu, tutaj w Maroku, w Marrakeszu odbyła się Międzyrządowa Konferencja, która ratyfikowała przyjęcie Globalnego Porozumienia w sprawie bezpiecznej, uporządkowanej i regularnej migracji. „Pakt Migracyjny stanowi ważny krok naprzód dla społeczności międzynarodowej, która po raz pierwszy w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych zajmuje się tą kwestią w dokumencie o istotnym znaczeniu na poziomie wielostronnym” (*Przemówienie do członków korpusu dyplomatycznego akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej, 7 stycznia 2019 r.*).

Pakt ten pozwala nam uznać i uświadomić sobie, że „chodzi nie tylko o migrantów” (por. *temat Światowego Dnia Migranta i Uchodźcy 2019*), jak gdyby ich życie było czymś obcym lub marginalnym, nie mającym nic wspólnego z resztą społeczeństwa. Jakby ich status osób posiadających prawa pozostał „zawieszony” z powodu ich obecnej sytuacji. „To po której stronie granicy stoi migrant, nie czyni go mniej lub bardziej ludzkim”^[1].

Gra toczy się o to, jakie oblicze pragniemy sobie nadać jako społeczeństwo, a także o wartość każdego życia. Uczyniono wiele pozytywnych kroków w różnych dziedzinach, zwłaszcza w społeczeństwach rozwiniętych, ale nie możemy zapominać, że postęp naszych narodów nie może być mierzony jedynie rozwojem technologicznym lub gospodarczym. Zależy on przede wszystkim od zdolności do tego, by dać się poruszyć i wzruszyć tym ludziom, którzy pukają do drzwi i swoim spojrzeniem dyskredytują i pozbawiają władzy wszystkie fałszywe bożki obciążające i zniewalające życie. Są to bożki, które obiecują złudne i ulotne szczęście, budowane na obrzeżach rzeczywistości i na cierpieniu innych. Jakże puste i niegościnnie staje się miasto, gdy traci zdolność współczucia! Społeczeństwo bez serca... bezpłodna matka. Nie jesteście na marginesie, lecz jesteście w centrum serca Kościoła.

Pakt Globalny został oparty na czterech czasownikach: przyjmować, chronić, promować i integrować. Czasowniki te chcą nam pomóc w uczynieniu tego przymierza bardziej konkretnym i realnym, aby nasze narody potrafiły rozsądnie się angażować, zamiast milczeć, pomagać, zamiast izolować, budować, zamiast porzucać.

Drodzy przyjaciele, chciałbym podkreślić znaczenie tych czterech czasowników. Stanowią one bowiem dla wszystkich punkt odniesienia. W te starania jesteśmy bowiem zaangażowani wszyscy – na różne sposoby, ale wszyscy zaangażowani – i wszyscy jesteśmy potrzebni, by zapewnić życie bardziej godne, bezpieczne i solidarne. Lubię myśleć, że pierwszym wolontariuszem, asystentem, ratownikiem, przyjacielem migranta jest inny migrant, który osobiście zna cierpienia tej drogi. Nie można myśleć o strategiach na dużą skalę, zdolnych do obdarzania godnością, ograniczając się do działań opiekuńczych wobec migranta. Są one niezbędne, ale niewystarczające. Trzeba, abyście czuli się pierwszymi protagonistami i zarządzającymi w tym całym procesie.

Te cztery czasowniki pomagają tworzyć przymierza zdolne do zyskania przestrzeni, w których można przyjąć, chronić, promować i integrować. W ostatecznym rachunku są to przestrzenie do obdarzania godnością.

„Biorąc bowiem pod uwagę obecny scenariusz, przyjęcie oznacza przede wszystkim zapewnienie imigrantom i uchodźcom szerszych możliwości bezpiecznego i legalnego wjazdu do krajów przeznaczenia” (*Orędzie na Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy 2018*). Jednym z głównych celów Paktu Globalnego jest istotnie poszerzenie legalnych kanałów migracyjnych. Ten wspólny wysiłek jest konieczny, aby nie przyznawać nowych przestrzeni „handlarzom ciała ludzkiego”, spekulującym na marzeniach i potrzebach migrantów. Dopóki ten wysiłek nie zostanie zrealizowany w pełni, trzeba będzie ze sprawiedliwością, solidarnością i miłosierdziem stawić czoło naglącej rzeczywistości nielegalnych przepływów. Nie można się godzić na formy deportacji zbiorowej, które nie pozwalają na właściwe zarządzanie poszczególnymi przypadkami. Z drugiej strony trzeba wspierać i upraszczać nadzwyczajne procedury legalizacji, zwłaszcza w przypadku rodzin i małoletnich.

Ochrona oznacza zapewnienie poszanowania „praw i godności imigrantów i uchodźców, niezależnie od ich *statusu* migracyjnego” (*tamże*). Patrząc na rzeczywistość tego regionu, trzeba przede wszystkim zapewnić ochronę wzdłuż szlaków migracyjnych, które niestety są często miejscem przemocy, wyzysku i wszelkiego rodzaju nadużyć. Konieczne wydaje się tutaj zwrócenie szczególnej uwagi na migrantów w sytuacjach wielkiej słabości, na licznych małoletnich bez opieki i na kobiety. Konieczne jest zagwarantowanie wszystkim odpowiedniej pomocy medycznej, psychologicznej i społecznej, aby przywrócić godność tym, którzy ją utracili po drodze, jak to czynią z poświęceniem pracownicy tej struktury. A są wśród was tacy, którzy mogą zaświadczyć jak bardzo ważne są te usługi ochrony, by dawać nadzieję, w okresie kiedy są goszczeni w krajach, które ich przyjęły.

Promowanie oznacza zapewnienie, aby wszyscy, migranci i ludność lokalna mogli znaleźć bezpieczne środowisko, w którym mogliby całkowicie się spełniać. Ta promocja zaczyna się od uznania, że nikt nie jest ludzkim odpadem, ale niesie bogactwo osobiste, kulturowe i zawodowe, które może przynieść wiele korzyści tam, gdzie się znajduje. Społeczeństwa przyjmujące zostaną nim ubogacone, jeśli będą umiały jak najlepiej docenić wkład imigrantów, zapobiegając wszelkiej dyskryminacji i wszelkim uczuciom ksenofobicznym. Wszelkimi środkami będzie wspierana nauka języka lokalnego, jako istotnego narzędzia komunikacji międzykulturowej, a także wszelkie pozytywne formy upodmiotowienia imigrantów w celu zwiększenia ich wkładu w integralny rozwój ludzki wszystkich.

Ale nie zapominajmy, że ludzka promocja migrantów i ich rodzin zaczyna się również od wspólnot, z których pochodzą, w których należy zagwarantować prawo do emigracji, a także prawo, by nie emigrować, czyli prawo do znalezienia w ojczyźnie warunków, pozwalających na godne życie. Doceniam i wspieram wysiłki programów współpracy

międzynarodowej, wolnych od interesów stronnicych, oraz programów rozwoju ponadnarodowego, w które migranci są włączeni jako główne podmioty (por. *Przemówienie do uczestników VI Międzynarodowego Forum „Migracje i pokój”*, 21 lutego 2017 r.).

Integracja oznacza angażowanie się w proces, który docenia zarówno dziedzictwo kulturowe wspólnoty przyjmującej, jak i migrantów, budując w ten sposób społeczeństwo międzykulturowe i otwarte. Wiemy, że wcale nie jest łatwo wejść do kultury, która jest nam obca – zarówno tym, którzy przybywają, jak i tym, którzy ich przyjmują – postawić się w sytuacji ludzi tak od nas różnych, aby zrozumieć ich myśli i doświadczenia. Dlatego często rezygnujemy ze spotkania z drugim i stawiamy bariery, aby się bronić (por. *Homilia podczas Mszy św. w Świątym Dniu Migranta i Uchodźcy*, 14 stycznia 2018 r.). Integracja wymaga zatem, aby nie dać się uzależnić od lęków i nieznajomości.

Jest to droga, którą trzeba przebywać razem, jako prawdziwi towarzysze podróży, podróży angażującej wszystkich, migrantów i ludność lokalną, w budowanie miast gościnnych, wieloaspektowych i zwracających uwagę na procesy międzykulturowe, miast zdolnych do docenienia bogactwa różnic w spotkaniu z drugim. I także w tym przypadku wielu z was może osobiście zaświadczyć, jak istotne jest takie zaangażowanie.

Drodzy przyjaciele imigranci, Kościół dostrzega cierpienia, które znaczą waszą drogę i cierpi z tego powodu wraz z wami. Docierając do was, znajdujących się w tak różnych sytuacjach, stara się pamiętać, że Bóg chce uczynić z nas wszystkich istoty żywe. Pragnie On być u waszego boku, aby budować wraz z wami to, co jest najlepsze dla waszego życia. Ponieważ każdy człowiek ma prawo do życia, każdy człowiek ma prawo do marzeń i możliwości znalezienia należnego mu miejsca w naszym „wspólnym domu”! Każda osoba ma prawo do przyszłości.

Chciałbym także wyrazić wdzięczność wszystkim ludziom, którzy oddali się służbie imigrantom i uchodźcom na całym świecie, a dziś szczególnie wam, pracownikom Caritas, którzy macie zaszczyt okazywać miłosierną miłość Boga wielu naszym braciom i siostram w imieniu całego Kościoła, a także wszystkich stowarzyszeń partnerskich. Dobrze wiecie i doświadczaście, że dla chrześcijanina „to nie tylko migranci”, ale to sam Chrystus puka do naszych drzwi.

Niech Pan, który podczas swego ziemskiego życia sam przeżył cierpienie wygnania, błogosławi każdego z was, obdarzy was niezbędną siłą, by się nie zniechęcać i być dla siebie nawzajem „bezpieczną przystanią” gościnności.

Dziękuję!

[1] *Message of HM the King to Intergovernmental Conference on Global Pact for Migration*, 10 December 2018.

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana